

Vladimir Kozina: Communism as I know it.

Corpus Christi Church Bulletin, 322 St. James Drive, Piedmont, Calif., U.S.A., — 1967 — str. 43.

Rev. Vladimir Kozina, preživeli ud mučeniške družine Kozinovih iz Zapotoka, je za vestnik fare Corpus Christi, Piedmont, Calif., U.S.A., napisal v angleščini prispevek, ki leži sedaj pred nami kot ponatis v lični brošuri 43 strani z izvirnim raslovom: **Communism as I know it. (Komunizem, kot ga poznam jaz).**

Dvomimo, da se je pisec zavedal kakšen doprinos je s tem spisom pri-
maknil ne samo za afirmacijo Slovencev kot prvoborcev proti komunizmu,
ampak predvsem za nujno prebujenje še vedno v zmedi pojmov tavajočega
svobodoljubnega človeka Amerike.

Za Geržiničevo, leta 1965 v Argentini in v španščini napisano brošuro
"Pred 1400... pred 20 leti" je to nedvomno zopet nekaj najboljšega, kar
je doslej slovenska ideološka emigracija s tega področja dala velikemu
svetu, v katerem živi. Kakor je namreč Geržiničev znanstven zgodovinski
ekscerpt izpričal popolno vživelost v miselnost okolja, kateremu je njegova
brošura bila namenjena, tako je Rev. Vladimir Kozina s tem zvezkom do-
kazal, da se je uspel vistovetiti z značajem in psihološko naravnostjo bra-
cev, za katere je napisal svoj prikaz komunizma v ideji in praksi. To je

namreč sila važen element, če sploh hočemo sebe tujemu svetu posredovati v zanj sprejemljivi obliki.

Že platnice z izzivajočim rdečim emblemom takoj vzbudijo zanimanje, kaj reči stoji za naslovom, ki je tudi psihološko tako učinkovit, da bo po brošuri hlastno posegel najbrž tudi marsikdo izmed tistih, katerih načela ali vsaj skeptična opredelitev bo morala klekniti pred težo citatov in neovrgljivih dokazil.

Pisec je v 21 odstavkih obdelal gradivo na način, ki bralca takoj pritegne in — kar je poglavitno — **prepriča**. Kljub temu namreč, da bi avtor kot ud mučeniške družine lahko zdrsril v patetičnost, ni v spisu sledu historije, ničesar vsiljivega in zato odbijajočega. Ko v začetnih odstavki obdeluje komunizem z ideološkega vidika, ne najdemo v njegovem prikazu nikakšnega dogmatiziranja, ki bi bilo sicer za katoliškega duhovnika razumljivo. Tudi opis komunistične revolucije prav za časa vojne pri nas je ne samo neizbežno aktualen in poučen za ameriškega bralca, ki pač danes nujno stoji pod tem ali onim neizbežnim vtisom Vietnama in gverilskih zarodkov v latinski Ameriki, ampak je tudi za nas dragoceno zgodovinsko pričevanje, ker je — objektivno in zato pravičen. Pisec se ne izgublja v preživelih geslih in frazah, ki so vlekale in zbegale mnoge med vojno, katero so prav zaradi njih znali tako mojstrsko izkoristiti komunisti za svojo revolucijo, in ki so prva leta po vojni še med nami v zdomstvu povzročale toliko krivic ter privedle končno do nepotrebnega in škodljivega razcepljenja v istem, vsem skupnem idejnem občestvu.

Rev. Vladimir Kozina piše realno, objektivno, trezno — in zato prepričevalno. To je z ene strani važno zaradi tega, ker bodo njegovi bralci ljudje, ki komunistični satanizem doživljajo — za sedaj! — le posredno, so samo zaradi tega skeptični ter ne osvajajo nikakšnih dogmatičnih gesel; za nas pa je tolažilno, da spis, ki bo zaradi svojih kakovosti nedvomno globoko odjeknil med ameriško javnost, ne dela krivice nikomur in bo prav zaradi tega tudi na slovenskega bralca učinkoval pristno.

Piscu se je posrečilo, da mu na kratkih 43 straneh ni ušlo ničesar bistvenega; in vendar spis ni skupek golih trditev. Vse je dokazano, dokumentirano iz izvirnih virov.

Posebej je treba poudariti njegov prijeten, kramljajoči slog, ki bo prav ameriškim bralcem napravil gradivo še bolj sprejemljivo. Prav tem pa je tudi namenjen — za opozorilo in v premislek, kar je Rev. Vladimir Kozina zgostil v usodno težko ugotovitev: **It can happen here** (Lahko se zgodi tu) za naslov zadnjega odstavka.

Če bodo torej ob našem tragičnem primeru Amerikanci lažje razumeli nevarnost, na katero gledajo s skepsjo močnih, v svobodi zakoreninjenih individualistov, je Rev. Vladimir Kozina opravil ogromno nalogo. Zato je potrebno in nujno, da spis pride tudi in predvsem kot poročilo pred Kongres Združenih držav.

Rev. Vladimir Kozina se s tem zvezkom ni oddolžil samo mučencem svoje lastne družine in ni samo prinesel novega dokaza, da naši domobrarski junaki niso zastonj strohneli v množičnih grobovih mučeniške domovine, ampak je naredil nam vsem, vsemu slovenskemu narodu uslugo, za katero mu moramo biti hvaležni, ker bo preko njega ime našega naroda kot prvoborca proti svetovni komunistični kugi nedvomno močno odjeknilo v velikem svetu.

Iz tega pa sledi naša neodložljiva dolžnost, da brošuri v angleško govorečem okolju pripomoremo do čim večje razširjenosti; saj je poleg drugih kakovosti tudi vzorec in učbenik, kako naj velikemu tujemu svetu naš problem raredimo dostopen in sprejemljiv.

Zaradi vsega tega bi bilo priporočljivo, da bi nam Rev. Vladimir Kozina dal v priobčitev slovensko verzijo. Ker ni dvoma, da naša borba proti komunizmu še zdaleka ni končana, nam njegov spis nazorno kaže, kako je treba to nalogo izvrševati v okolju, v katerem živimo. Ob tej ugotovitvi spis kriči po prevodih in adaptacijah tudi za druga okolja; predvsem in nujno za latinsko Ameriko!

Pa še eno misel se nam na koncu zdi primerno poudariti. — Že dolgo nismo več v velikem svetu zgubljena, zbegana čreda. Uveljavili smo se v njem. Da, osvojili smo ga. Zrastli smo vanj. Pri ohranitvi naših bistverih svojskosti smo vendarle osvojili njegovo miselnost. To je kapital, ki ga moramo za naše poslanstvo ideološke emigracije izkoristiti do skrajnosti! Poleg tega razpolagamo že z generacijo, ki začenja odločilno posegati v življenje in rehanje okolja, v katerem je zrastle in se izobrazila. Pri tej ugotovitvi se spominjamo, kaj je storil en sam nesrečni **Louis Adamič** za naše komuniste! Potem nam pač ne bo težko uganiti, kaj lahko stori za osvoboditev naše očetnjave legijon izobražencev, ki so deloma prišli z rami naravnost iz borbe in so danes že povsem asimilirani z novim okoljem, deloma pa so vsaj doraščali ob mleku naših idejnih vrednot. — Pred dvema leti **prof. Alojzij Geržinič** v Argentini, sedaj pa **Rev. Vladimir Kozina** v Združenih državah sta nakazala pot. Bomo vsaj ob petindvajsetletnici naše vsenarodne žaloigre kljub ali pa prav zaradi očiščujočih družinskih preprirov znali dokazati, da smo velik narod prvoborcev proti zaroti svetovnega komunizma?

Pi. Ka.

E. O.

POMLAD BREZ LASTOVK

To je naslov povesti **Karla Grabeljška**. Dogaja se v Dolomitih. Je skrupulo brez pravega začetka še bolj pa preseneča nepričakovan konec.

Povest nazorno kaže, da je Grabeljšek najprej in predvsem propagandist, šele prav nazadnje pisatelj, če je tega imena sploh vreden. Jezik mu sicer teče gladko, dejanje pa je raztrgano. Ob ideji sami bravec osupne,